

Πλάτων, Μένων 71e-72a

(έκδ. του Burnet, J. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1903, ανατ. 1968)

Ο Μένων είναι πλατωνικός διάλογος στον οποίο ο Σωκράτης και ο νεαρός αριστοκράτης Μένων αναζητούν τον ορισμό της αρετής και αναλύουν το ερώτημα αν αυτή είναι διδακτή.

{ΜΕΝ.} Ἄλλ' οὐ χαλεπόν, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν. Πρῶτον μὲν, εἰ βούλει ἀνδρὸς ἀρετὴν, ῥάδιον, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἀνδρὸς ἀρετὴ, ἱκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς, καὶ αὐτὸν εὐλαβεῖσθαι μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν. Εἰ δὲ βούλει γυναικὸς ἀρετὴν, οὐ χαλεπὸν διελθεῖν, ὅτι δεῖ αὐτὴν τὴν οἰκίαν εὖ οἰκεῖν, σῶζουσάν τε τὰ ἔνδον καὶ κατήκοον οὔσαν τοῦ ἀνδρός. Καὶ ἄλλη ἐστὶν παιδὸς ἀρετὴ, καὶ θηλείας καὶ ἄρρενος, καὶ πρεσβυτέρου ἀνδρός, εἰ μὲν βούλει, ἐλευθέρου, εἰ δὲ βούλει, δούλου. Καὶ ἄλλαι πάμπολλαι ἀρεταὶ εἰσιν, ὥστε οὐκ ἀπορία εἰπεῖν ἀρετῆς πέρι ὅ,τι ἐστίν· καθ' ἐκάστην γὰρ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἡλικιῶν πρὸς ἕκαστον ἔργον ἐκάστῳ ἡμῶν ἡ ἀρετὴ ἐστίν, ὡσαύτως δὲ οἶμαι, ὦ Σώκρατες, καὶ ἡ κακία.

{ΣΩ.} Πολλῇ γέ τι εὐτυχία ἔοικα κεχρησθαι, ὦ Μένων, εἰ μίαν ζητῶν ἀρετὴν σμῆνός τι ἀνηύρηκα ἀρετῶν παρὰ σοὶ κείμενον.

εὐλαβεῖσθαι: εὐλαβέομαι: προσέχω

διελθεῖν: διέρχομαι: διηγούμαι με λεπτομέρειες

κατήκοος: υπάκουος, πειθήνιος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Εἰ δὲ βούλει ... ὦ Σώκρατες, καὶ ἡ κακία».

Μονάδες 20

Γ2. Πώς ορίζεται η αρετή του άνδρα και πώς της γυναίκας, σύμφωνα με το κείμενο;

Μονάδες 10

Γ3. α. ἀνδρὸς, γυναικὸς, παιδὸς, πράξεων, σμῆνος: Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις ενικού και πληθυντικού αριθμού

β. βούλει, εἰπεῖν: Να γραφούν το β ενικό και το β πληθυντικό πρόσωπο σε όλους τους χρόνους και όλες τις εγκλίσεις

(ΣΥΜΒΟΥΛΗ: να φτιάξετε ένα πινακάκι χρησιμοποιώντας χάρακα όπου θα αναφέρετε με λεπτομέρειες τον χρόνο, την έγκλιση και το πρόσωπο. Οι χρόνοι στον κάθετο άξονα και οι εγκλίσεις στον οριζόντιο άξονα)

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

γυναικός:	είναι	στο
τὴν οἰκίαν:	είναι	στο
κατήκοον:	είναι	στο
πάμπολλαι:	είναι	στο
εὐτυχία:	είναι	στο
κεχρηῒσθαι:	είναι	στο

(μονάδες 6)

β. Να αναγνωριστεί το είδος των προτάσεων που ακολουθούν και να επισημανθεί το ρήμα τους: «**Ἄλλ' οὐ χαλεπόν, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν**» και «**εἰ βούλει ἀνδρὸς ἀρετήν**».

(μονάδες 4)

Μονάδες 10